

Protestno pismo predsedniku vlade in ministru za zdravje

Spoštovani predsednik vlade dr. Robert Golob,
spoštovani minister za zdravje Danijel Bešič Loredan,

v Srebrni niti – Združenju za dostojno starost zadnja leta intenzivno opozarjamo na neprimerno in vedno slabšo zdravstveno oskrbo predvsem starejših, a tudi celotne populacije.

Opozarjamo na nedopustno slabitev javnega zdravstva in porast komercialnih zavarovanj, ki ob doplačilih obljublajo tisto, kar bi morala zagotavljati obvezno in dodatno zavarovanje. Zelo nas skrbi napovedana gradnja prve zasebne bolnišnice, ki naj bi jo dejansko postavili z našimi javnimi sredstvi. Opozorila o plazeči privatizaciji zdravstva se uresničujejo in nas zelo skrbijo. Bomo imeli dvoje zdravstev: eno za bogate in drugo za revne?

Opozarjamo še na porast starizma in celo diskriminacije zaradi starosti.

Med drugim smo že pred časom zahtevali, da neodvisna komisija razišče takoimenovano »triažiranje« v času epidemije covid-19 v domovih starejših oziroma omejevanje dostopnosti do bolnišnične obravnave, ki je privedlo do številnih nepotrebnih smrti starejših.

Nič se ni zgodilo. Tudi strokovni direktor Splošne bolnišnice Celje mag. Franc Vindišar, takrat državni sekretar MZ, je bil udeležen v oblikovanju politike do starejših v času epidemije in je javno izjavljal, da se to ni dogajalo, čeprav smo razpolagali s tehtnimi dokazi za tovrstno neustrezno obravnavo starejših. Še vedno pričakujemo, da bo problem triažiranja in presežnega števila smrti v domovih starejših v času epidemije raziskan in da bodo odgovorni tudi ustrezno sankcionirani.

V zadnjih dneh smo priča vrhuncu pojavov starizma, razvidnega iz brezbriznega, verjetno tudi nestrokovnega odnosa do starejših v Splošni bolnišnici Celje. Vodstvo SBC je sicer prevzelo objektivno odgovornost in odstopilo, prepričani pa smo, da mora zadeva dobiti-poglobljeno obravnavo.

Nimamo besed, da bi opisali vzroke, ki so verjetno pripeljali do smrti enega od pacientov v SBC, saj se v stroko ne želimo poglobljati, a primera diagnoz obeh pacientov terjata tudi popolnoma različno obravnavo oziroma zdravljenje.

Kakšna organizacija dela je botrovala nastalemu tragično zaključenemu primeru v SBC? Kakšen je protokol sprejemanja ter obravnave pacientov? Kako je opredeljena odgovornost zaposlenih? Kakšen je odnos zaposlenih do

starejših, še posebej, če so sprejeti v bolnišnico kot stanovalci domov za starejše, v stanju zožene zavesti ali nezavestni in ki nimajo ob prihodu v bolnišnico zagotovljenega spremstva sorodnikov ali zaposlenega iz doma starejših? Kako je mogoče, da ni nobene komunikacije, ki bi lahko pokazala na zmoto? Kje so sočutje, empatija do pacientov, spoštovanje njihove osebne integritete?

Eden od vzrokov so najbrž tudi neprimerni kadrovski standardi in normativi na področju zdravstvene nege, pri čemer ministri za zdravje novih ne podpišejo, čeprav so že dolgo strokovno usklajeni in nujno potrebni?

Zahtevamo, da se nemudoma dovoli obiske v bolnišnicah za vse starejše paciente, še posebej tiste z demenco, ki ne zmorejo sami izraziti vseh svojih občutij, potreb, pričakovanj...

Vsi aktivno vključeni v obravnavo starejših pacientov, od doma starejših, zdravstvenega doma in bolnišnice naj opravijo izobraževanja o komunikaciji s starejšimi, posebej še z osebami z demenco. To zahtevo in pričakovanje izražamo kot splošno in velja za vse navedene institucije v državi, ne le za vključene v zadnji nesrečni primer.

Preneha naj se z nehumanimi prevozi z reševalnim vozilom, ko je v ospredju profit in ne kakovost prevoza pacientov.

Želimo tudi, da se nikoli več ne zgodi, da starejšo gospo rešilec pripelje z urgence in jo odloži pred blokom, ne da bi obvestil katerega od sorodnikov, kar se je spet zgodilo te dni in so nas obvestili sorodniki.

In zakaj v zadnjem času veliko starejših iz domov starejših pripeljejo na urgence in včasih s pomanjkljivo dokumentacijo? Ker je prisotnost zdravnikov v domovih starejših vedno slabša in se maloštevilno zdravstveno osebje srečuje z velikimi problemi in končna rešitev, včasih prepozno, je urgenca.

Čustvena opravičila na novinarski konferenci ne morejo ničesar popraviti, še manj odpraviti. Zato zahtevamo takojšnje ukrepanje.

Ministru Danijelu Bešiču Loredanu je Srebrna nit 3. avgusta 2022 napisala javno pismo in predlagala sestanek, ker smo želeli predlagati nujne takojšnje rešitve za izboljšanje zdravstvene oskrbe starejših. Res smo bili povabljeni na sestanek 25. 8. 2022, na katerem pa ni bilo obljubljenih ekip z ministroma na čelu. S svojim odzivom sta obe naslovljeni ministrstvi jasno in nedvoumno izkazali svoj odnos do starejših in do aktivne, neodvisne civilne družbe, ki se ne klanja vsakokratni oblasti, ker od nje pričakuje ukrepanje v obliki potrebnih odločitev, financiranje ...

Pričakujemo, da nas slišite, če že na javna pisma ne odgovarjate in v dialog z nami vstopajo uradniki, ki nimajo vseh potrebnih pooblastil.

Tukaj smo in še ne bomo vsi kar takoj pomrli. Pričakujemo in zahtevamo tisto, kar smo pridelali v svoji aktivni delovni dobi, kar nam je zagotovljeno z zakonodajo naše skupne države in za kar si – kakor zatrjujete – tudi sami prizadevate.

S spoštovanjem,

Biserka Marolt Meden
Predsednica Srebrne nit